

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament
**Direcció General d'Atenció a la Família
i Comunitat Educativa**

IMPULS DEL SERVEI COMUNITARI PER A L'ALUMNAT DE SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA

**(Servei comunitari en el marc curricular i mitjançant
l'aprenentatge i servei)**

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	3
2. OBJECTIUS	6
3. MARC NORMATIU.....	7
4. PRINCIPIS.....	9
5. METODOLOGIA: L'APRENENTATGE SERVEI	9
6. SERVEI COMUNITARI DES DEL CURRÍCULUM.....	10
7. SERVEI COMUNITARI I EDUCACIÓ EN VALORS.....	11
8. IMPLEMENTACIÓ AL TERRITORI.....	15
8.1. AGENTS IMPLICATS: TASQUES I ACTORS PER IMPULSAR EL SERVEI COMUNITARI EN UN TERRITORI	15
8.2. GUIÓ PER DESENVOLUPAR EL PROJECTE EN ELS CENTRES EDUCATIUS.....	17
8.3. RELACIÓ AMB L'ENTORN	21
9. INDICADORS D'AVUACIÓ	25
ANNEX 1.SERVEI COMUNITARI:EXEMPLE DE PROGRAMACIÓ	28
ANNEX 2. EXPERIÈNCIES ALS CENTRES DE CATALUNYA	36

1. INTRODUCCIÓ

Catalunya prové d'una llarga tradició de participació cívica i solidària dels ciutadans i ciutadanes en la vida social. El nostre país s'ha caracteritzat per un teixit associatiu format per persones que han pres una opció de compromís vers la comunitat i han dedicat una part del seu temps al servei del bé comú, a la millora constant de les condicions de vida i a la defensa i al creixement de la societat i la cultura catalana. Aquest tret ha constituït un element essencial de la identitat pròpia del nostre país.

En aquest sentit i amb la finalitat de fomentar l'esperit cívic i la solidaritat en tots els nivells de la societat i potenciar la participació i la responsabilitat de les associacions i de les persones en el màxim dels camps d'acció que afecten el bé comú, l'any 2002 s'acorda l'elaboració del Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat (PNAV) amb la participació del conjunt més representatiu del teixit associatiu i diferents àmbits, dels departaments de la Generalitat, de les entitats de representació local, dels sindicats, del sector empresarial, de les universitats i dels col·legis professionals.

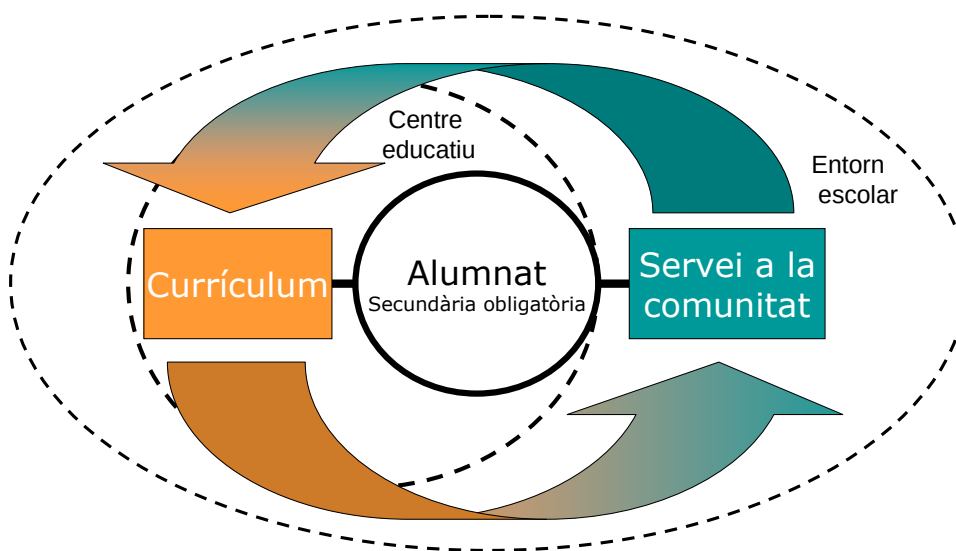
En aquest marc i d'acord amb l'article 79.1 e) de la Llei d'educació, el Departament d'Ensenyament vol impulsar **el servei comunitari per a l'alumnat de l'ESO amb la finalitat de garantir que els estudiants, al llarg de la seva trajectòria escolar, experimentin i protagonitzin accions de compromís cívic, aprenguin en l'exercici actiu de la ciutadania, i posin en joc els seus coneixements i capacitats al servei de la comunitat.**

El servei comunitari respon a la idea que l'educació és una eina de millora social, orientada a formar éssers complerts, amb una dimensió tant intel·lectual com humana i moral. Cal pensar en ciutadans qualificats però també amb ciutadans reflexius, capaços d'analitzar l'entorn en què viuen i de comprometre's en la seva millora.

SERVEI COMUNITARI

Aprenentatge i servei

Els aprenentatges que s'adquireixen a través del servei comunitari encaixen en **l'adquisició de la competència social i ciutadana** recollida en el DECRET 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria. Aquesta competència pretén que l'alumnat compregui la realitat social en què viu, cooperi, convisqui i exerciti de forma activa la ciutadania democràtica en una societat plural, i es comprometi a contribuir a la seva millora, mantenint una actitud constructiva, solidària i responsable, davant el compliment dels drets i obligacions cívics.

El servei comunitari comparteix la necessitat plantejada en el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2020 de dur a terme polítiques orientades al foment d'una ciutadania activa i compromesa, a l'impuls de la participació i la implicació dels joves en allò col·lectiu i/o comunitari, i a la generació i el desenvolupament de propostes i dinàmiques adreçades al progrés de la societat.

D'altra banda, el Departament d'Ensenyament considera l'Aprenentatge Servei com la metodologia més adient per dur a terme el Servei Comunitari. L'Aprenentatge Servei

és una proposta educativa que combina processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte ben articulat. Es concreta en un projecte en el qual els participants es formen treballant sobre necessitats reals del seu entorn amb l'objectiu de millorar-lo. L'alumnat alhora que ofereix un servei, aprèn a ser ciutadà i a desenvolupar el compromís cívic.

Són moltes les bones pràctiques d'aprenentatge servei que els centres educatius de Catalunya han anat desenvolupant de manera individual o amb el suport de diferents entitats, administracions locals o programes existents. Cada cop són més els centres educatius que entenen que per aprendre a exercitar la ciutadania de forma responsable i compromesa cal fer-ho des de la reflexió però també des de la pràctica. A través de l'aprenentatge i servei, els centres educatius han sabut combinar els processos d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte ben articulat.

Així mateix el Departament d'Ensenyament ja ha promogut algunes iniciatives i l'any 2010, en col·laboració amb el Centre Promotor d'Aprenentatge i Servei, va elaborar un document [Aprenentatge i servei en el marc dels Plans educatius d'entorn](#). Aquest document recull i planifica els aspectes metodològics i organitzatius, tant curriculars com de relació amb l'entorn, per desenvolupar l'aprenentatge i servei en els centres educatius de Catalunya.

El Departament d'Ensenyament impulsa el Servei Comunitari amb la col·laboració dels centres i serveis educatius, les entitats del tercer sector, les administracions locals, el [Centre Promotor d'Aprenentatge i Servei](#), la [Federació Catalana d'ONGD](#) i altres organismes de la Generalitat.

2. OBJECTIUS

Els objectius d'aquest projecte tenen en compte la Llei d'educació i el Decret d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria. Aquests objectius es concreten de la següent forma:

Finalitat última:

Garantir que els estudiants, al llarg de la seva trajectòria escolar, experimentin i protagonitzin accions de compromís cívic, aprenguin en l'exercici actiu de la ciutadania, i posin en joc els seus coneixements i capacitats al servei de la comunitat.

Són objectius del Servei comunitari els següents:

Respecte a l'alumnat:

- Desenvolupar la competència social i ciutadana, afavorint una actitud crítica i compromesa davant la societat, per tal d'esdevenir membres actius en una societat catalana democràtica i participativa.
- Donar a conèixer a l'alumnat associacions, entitats i persones compromeses en la millora de la societat
- Desenvolupar habilitats relacionades amb el disseny i realització de projectes i amb el treball d'equip.

Respecte al centre educatiu:

- Promoure la participació de tot l'alumnat en accions de servei a la comunitat com eina per desenvolupar la competència social i ciutadana, en el marc del currículum obligatori.
- Donar a conèixer a l'alumnat i les seves famílies la xarxa associativa i les entitats de l'entorn, per tal de promoure la participació dels joves.

Respecte al context o a l'entorn educatiu:

- Promoure el treball en xarxa entre els diferents agents educatius de l'entorn.
- Donar una resposta educativa a les necessitats emergents de l'entorn escolar.

- Augmentar la participació en el teixit associatiu i les entitats de caire social per fomentar el compromís amb la construcció d'una societat més justa, cohesionada i arrelada al territori.

3. MARC NORMATIU

[Llei orgànica d'educació 2/2006, del 3 de maig](#). (LOE)

L'article 2.k) estableix que una de les finalitats de l'educació és la preparació per a l'exercici de la ciutadania i per a la participació activa en la vida econòmica, social i cultural, amb actitud crítica i responsable.

L'article 23.g) estableix que un dels objectius de l'educació secundària obligatòria és desenvolupar en l'alumnat capacitats que li permetin desenvolupar l'esperit emprenedor i la confiança en si mateix, la participació, el sentit crític, la iniciativa personal i la capacitat per aprendre a aprendre, planificar, prendre decisions i assumir responsabilitats

[Llei Educació de Catalunya 12/2009 del 10 de juliol](#) (LEC)

L'article 79.1.e) estableix que els criteris d'organització pedagògica que adoptin els centres en les etapes que integren l'educació bàsica han de contribuir a educar els alumnes en la responsabilitat d'exercir la ciutadania activa per mitjà de la participació en els afers de la comunitat.

[Llei de cooperació catalana 26/2001, del 31 de desembre](#)

L'article 4.3.a) estableix que per tal de fomentar el compromís i les capacitats dels ciutadans de Catalunya a favor del desenvolupament, l'Administració de la Generalitat i els ens locals han d'emprendre i fomentar actuacions orientades a la informació, la sensibilització, l'educació i la formació necessàries per a fomentar el compromís cívic per a la solidaritat i el desenvolupament.

L'article 4.3.b) estableix que l'Administració de la Generalitat empenirà i fomentarà accions per la formació i capaciació.

[DECRET 143/2007, del 26 de juny](#), pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria.

L'article 7 defineix les competències bàsiques i en **l'annex 1** les determina i defineix. El servei a la comunitat donaria resposta a les següents competències:

- **Competència social i ciutadana**

“Aquesta competència fa possible comprendre la realitat social en què es viu, cooperar, convida i exercir la ciutadania democràtica en una societat plural, així com comprometre's a la seva millora. Si bé aquesta competència manté vincles més estrets amb les àrees de ciències socials i d'educació per a la ciutadania, mobilitza recursos d'altres àrees del currículum.”

“L'exercici de la ciutadania implica disposar d'habilitats per participar activament i plena en la vida cívica, significa construir, acceptar i practicar normes de convivència d'acord amb els valors democràtics, exercir els drets, llibertats, responsabilitats i deures cívics, i defensar també els drets d'altri.”

- **Competència d'autonomia i iniciativa personal**

“Aquesta competència, en l'àmbit de les competències bàsiques, es refereix, d'una banda, a l'adquisició de la consciència i aplicació d'un conjunt de valors i actituds personals interrelacionades, com la responsabilitat, la perseverança, el coneixement de si mateix i l'autoestima, la creativitat, l'autocrítica, el control emocional, la capacitat de calcular riscos i d'afrontar els problemes...”

“D'altra banda, remet a la capacitat d'elegir amb criteri propi, d'imaginar projectes i de portar endavant les accions necessàries per desenvolupar les opcions i plans personals,- en el marc de projectes individuals o col·lectius- responsabilitzant-se, tant en l'àmbit personal com en el social i laboral.”

ALTRES DOCUMENTS D'INTERÈS:

[**Pla Nacional de l'Associacionisme i el Voluntariat \(Catalunya\) de 2008**](#). Té com a objectius:

- Fomentar un voluntariat compromès i responsable, motivant-lo, acompanyant-lo personalment i incrementar la seva participació a partir de la innovació.
- Incrementar la promoció i reconeixement del voluntariat, des de la societat i l'administració.
- Identificar les modalitats de voluntariat tot fomentant la innovació i nous models de participació activa adaptats a les noves realitats.

[**Pla Nacional de la Joventut de Catalunya 2020**](#) . Defineix com a repte :

- Avançar cap a l'autonomia, el desenvolupament personal i la participació en allò col·lectiu de les persones joves.

4. PRINCIPIS

Els principis que regeixen el Servei Comunitari són:

1. **Educació en valors.** Una acció educativa basada en l'experiència, la vivència i la construcció d'hàbits i valors.
2. **Participació activa i democràtica.** La participació activa de l'alumnat en un servei que es duu a terme en benefici de la comunitat
3. **Resposta a les necessitats socials emergents.** L'atenció de necessitats reals i sentides per la comunitat.
4. **Treball en xarxa i coresponsabilització.** El treball en xarxa dels diferents agents educatius d'un territori a partir d'uns objectius compartits.
5. **Millora constant.** Indicadors que permetin fer un seguiment i elaborar propostes de millora.

5. METODOLOGIA: L'APRENTATGE SERVEI

L'aprenentatge i servei és la metodologia més adient per desenvolupar el Servei Comunitari. L'Aprenentatge Servei és una proposta educativa que combina processos

d'aprenentatge i de servei a la comunitat en un sol projecte. Permet a l'alumnat analitzar l'entorn, elaborar propostes de millora i desenvolupar-les des de la pràctica, la implicació i el compromís.

La relació circular que s'estableix entre l'aprenentatge i el servei genera una nova realitat que intensifica els efectes de cada un per separat. L'aprenentatge millora el servei a la comunitat, perquè aquest guanya en qualitat, i el servei dóna sentit i funcionalitat a l'aprenentatge, perquè allò que s'aprèn es pot transferir a la realitat en forma d'acció.

6. SERVEI COMUNITARI DES DEL CURRÍCULUM

El Servei Comunitari té com a finalitat l'aprenentatge de l'exercici actiu de la ciutadania per part de l'alumnat de 3r o 4t d'ESO i és l'espai on posen en joc els seus coneixements i capacitats al servei de la comunitat. En aquest sentit el Servei Comunitari és un instrument curricular per desenvolupar en l'alumne **la competència social i ciutadana**, aquella que fa possible comprendre la realitat social en què es viu, cooperar, convida i exercir la ciutadania democràtica en una societat plural, així com comprometre's a la seva millora.

Es tracta d'una tasca multidimensional amb la qual es pretén que els joves aconseguixin donar el millor de si mateixos, desenvolupin al màxim el seu potencial i s'incorporin de manera activa a la societat.

El Servei comunitari posa de manifest la necessitat de fer una intervenció educativa més enllà de l'aula. Requereix el plantejament d'un treball en l'entorn educatiu amb l'objectiu que l'alumne/a participi i s'impliqui en la construcció d'una societat més justa i cohesionada, en definitiva que aprengui, des de la pràctica, a ser un ciutadà arrelat al seu territori, compromès i responsable.

Els aprenentatges que es realitzaran van més enllà de l'adquisició de coneixements: les pràctiques que es realitzen estimulen el pensament crític, la participació i l'assimilació dels valors fonamentals de la societat democràtica, amb l'objectiu de

formar una ciutadania responsable i participativa, però també empàtica i solidària. El servei comunitari comprèn una part d'aprenentatge que es realitzarà dins l'horari escolar i un servei actiu a la comunitat que es durà a terme fora d'aquest horari, d'acord amb les necessitats de l'entitat amb què es col·labora.

Atès que el Servei Comunitari és curricular i està inclòs en la programació d'una o varies matèries, les activitats s'avaluaran com qualsevol altre contingut, d'acord amb els objectius propis del projecte i els de la matèria o matèries on està ubicat.

7. SERVEI COMUNITARI I EDUCACIÓ EN VALORS.

Els valors es poden definir com un marc de referència que guia la nostra acció i alhora com una força que ens empeny a viure d'una forma determinada.

Quan el progrés no està guiat o emmarcat en uns valors convivencials, corre el perill de convertir-se en un model d'exclusió, conflicte i deteriorament social. En aquest sentit, educar també ha de ser una manera de guiar els menors perquè cerquin unes maneres i no unes altres, uns valors i no uns altres.

El servei comunitari el podem considerar com una eina de transmissió de valors i destreses que han de capacitar l'alumne a participar i comprometre's en la vida cívica, dit d'una altra manera que ha de capacitar l'alumne en la competència social i ciutadana.

Aquesta acció educativa vol posar un especial èmfasi amb aquells valors instrumentals que podríem considerar esglaons intermedis, valors operatius -com serien l'esforç o el compromís- necessaris per assolir altres valors finalistes com la solidaritat, l'equitat o la pau.

Valors i actituds que promou el servei comunitari:

Actitud crítica

Adoptar una actitud crítica davant d'un fet és analitzar i valorar-ne les característiques i conseqüències en funció de les circumstàncies i del context en què aquest s'ha produït, i dels propis valors.

El servei comunitari és una practica educativa que estimula en els joves la reflexió crítica en relació les desigualtats, injustícies i desequilibris en la nostra societat; i l'aportació de solucions pràctiques i compromeses per la resolució de les necessitats. Ajuda a construir la seva personalitat, a relativitzar els petits problemes de cada dia, perquè els fa mirar més enllà d'ells mateixos amb una visió crítica.

Adoptar una actitud crítica davant d'un fet és analitzar i valorar-ne les característiques i conseqüències en funció de les circumstàncies i del context en què aquest s'ha produït, i dels propis valors.

El servei comunitari és una practica educativa que estimula en els joves la reflexió crítica en relació les desigualtats, injustícies i desequilibris en la nostra societat i l'aportació de solucions pràctiques i compromeses per la resolució de les necessitats. Ajuda a construir la seva personalitat, a relativitzar els petits problemes de cada dia, perquè els fa mirar més enllà d'ells mateixos amb una visió crítica.

Compromís

Des d'una perspectiva cívica ciutadana, comprometre's és contribuir, des del propi talent i habilitats personals a la millora social, és aportar un petit gra de sorra a l'obra comuna, és la predisposició d'actuar en benefici de tots, amb la finalitat de viure en un món més equitatiu i cohesionat.

El Servei Comunitari obre el Centre Educatiu als problemes, als reptes i a les necessitats de l'entorn. Convida a l'alumnat a descobrir allò que no va prou bé i a comprometre's en allò que cal millorar. Amb el servei comunitari l'alumne aprèn a posar el seu talent al benefici dels altres i descobreix que amb el seu compromís és possible canviar les coses.

Responsabilitat

Entenem per responsabilitat la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels propis actes. També implica la capacitat de sentir-se

urgit a donar resposta o a complir un deure sense rebre cap pressió externa. És un signe de maduresa.

D'altra banda, tots plegats formem part d'una societat que promulga una sèrie de drets, però que també exigeix el compliment d'un seguit de deures, com la conservació i cura del que és públic, la convivència pacífica, la participació en activitats de caire social, el respecte i la conservació de la natura...

El servei comunitari ofereix als joves la possibilitat d'exercir la ciutadania de forma responsable. Surten del lloc de "beneficiaris" per convertir-se en "protagonistes" i ser reconeguts com a agents actius i creatius, constructors responsables del demà.

Participació

La participació és un dret i un deure de totes les persones en les societats democràtiques. Participar és ser i sentir-se part d'una comunitat en la qual es pren part activa. D'altra banda, la participació és una manera d'unir esforços, de generar sentiment de comunitat i de crear un ambient inclusiu, participar en l'àmbit educatiu, vol dir, sobretot, ser protagonista del propi procés educatiu.

El Servei Comunitari és una proposta educativa que permet a l'alumne aprendre el significat de la participació activa en un projecte i en una comunitat i sobre tot, que més enllà dels drets, participar també és un deure que tenim com a ciutadans.

Esforç

L'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. El valor de l'esforç ens ajuda a ampliar al màxim les capacitats que portem dins per obtenir els nostres propòsits i vèncer i superar els obstacles en els diferents àmbits de la seva vida. Paral·lelament, l'esforç també té rellevància en l'àmbit col·lectiu on la suma d'esforços individuals pot aconseguir objectius comuns.

Per a dur a terme els projectes de servei comunitari es contempla una dimensió individual i una dimensió grupal d'esforç i d'implicació. L'èxit del projecte depèn de la capacitat de crear sinergies entre els esforços individuals.

Respecte

El respecte és manifestar consideració, atenció, afecte i valoració cap a les persones, s'entén com l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar, i constitueix el principi bàsic per viure i conviure en societat.

El servei comunitari es basa en la reciprocitat i respecte entre les persones destinatàries i les que donen el servei. L'alumne tracta la persona beneficiària del servei com un subjecte actiu del que pot aprendre i no només com a "públic-receptor", evitant les temptacions paternalistes. L'alumne percep el valor que té l'experiència per a ell mateix i se sent agraït.

Diàleg

El diàleg és una forma bàsica de respecte en una societat diversa, rica i intercultural. El diàleg autèntic es fonamenta en una actitud d'interès envers l'altre i tot allò que ens pot aportar. Una bona capacitat de diàleg ha de suposar saber escoltar més que saber parlar.

El servei comunitari ofereix un exercici de diàleg enriquidor entre l'alumne i la persona o persones beneficiàries, convertint-se en un instrument d'aprenentatge de l'escolta activa i de desenvolupament de l'actitud dialògica.

Austeritat

L'austeritat és la capacitat d'adaptar el consum a les possibilitats econòmiques personals i les necessitats socials.

Amb el servei comunitari l'alumne té l'oportunitat de convertir-se en un consumidor crític, conscients de les conseqüències d'establir una societat que divideix la població bàsicament en consumidors i productors i que fomenta el consum convulsiu.

8. IMPLEMENTACIÓ AL TERRITORI

8.1. AGENTS IMPLICATS: TASQUES I ACTORS PER IMPULSAR EL SERVEI COMUNITARI EN UN TERRITORI

La intencionalitat i la complexitat dels projectes de Servei Comunitari fa que sigui necessari un compromís de col·laboració dels diferents agents del territori. El territori es converteix en la plataforma i el context d'aquesta pràctica educativa comunitària on, a partir de les aliances, es creen un seguit de xarxes de col·laboració en què cadascú aporta però també rep beneficis.

La singularitat del territori, la diversitat, la identitat i la implicació de cada actor que hi participa, així com la dinàmica de cada xarxa aportarà unes característiques pròpies a cadascun dels projectes.

Els agents territorials que poden intervenir en els projectes de Servei Comunitari són:

Centres Educatius. Els centres educatius tenen un paper central en la generació de projectes de Servei Comunitari. La seva funció educativa i la possibilitat de treballar amb diferents metodologies els situa en una situació privilegiada. El centre educatiu ha de vincular els projectes de Servei Comunitari al currículum i als diferents aspectes organitzatius generals del centre o de l'aula. Per tal d'enfortir el lligam entre el centre i l'entorn cal reflectir aquestes accions en el Projecte educatiu de centre i que la comunitat educativa l'assumeixi.

Professorat. Per desenvolupar accions de Servei a la comunitat, el professorat ha de rebre uns coneixements conceptuals i metodològics bàsics sobre *aprenentatge i servei*. També ha de programar les accions de Servei Comunitari en la matèria o matèries que desenvolupen la competència social i ciutadana.

L'alumnat. És l'actor principal d'aquests projectes. En el desenvolupament de les accions de Servei Comunitari, l'alumnat treballa la competència social i ciutadana, posant en valor una dimensió personal (aprenentatges, habilitats, actituds) i una dimensió social amb el context (pertinença, respecte de l'entorn, compromís i ajut social, participació...). En aquest procés, els participants prenen consciència social i la seva implicació personal respon a objectius i implicacions col·lectives on poden oferir i donar un servei i no només rebre i, a més, aprenen continguts curriculars..

Professionals dels Serveis educatius. Aquests professionals tenen un paper fonamental en el desenvolupament de les accions de Servei Comunitari com a referents que coneixen el territori i que, per la seva activitat, tenen relacions freqüents amb els centres educatius i les entitats socials de l'entorn. Seran els responsables d'impartir la formació als centres, col·laboraran en la formalització del projecte i en faran l'acompanyament. És a dir, són actors amb un gran potencial difusor i cohesionador de les accions i poden contribuir a fer una bona diagnosi de les necessitats territorials. En aquelles zones on hi ha Pla educatiu d'entorn, aquesta serà la plataforma organitzativa que facilitarà la gestió del projecte. El Servei Comunitari ha d'alinejar les seves accions a les necessitats recollides pel PEE.

Entitats culturals i socials. Les entitats són l'altre grup d'agents imprescindibles per portar a terme els projectes de Servei Comunitari. La seva diversitat a cada territori fa que ofereixin una oferta concreta, però la seva identificació i coneixement són bàsiques per formar una xarxa sòlida. Les entitats socials i educatives són les que poden oferir als centres educatius, des de la seva activitat quotidiana, l'espai on desenvolupar el servei comunitari. En aquest sentit una de les accions fonamentals és evidenciar la dimensió educativa de l'activitat d'aquestes entitats.

Administracions locals. Els Ajuntaments, com a màxims coneixedors i responsables d'un territori poden resultar especialment rellevants a l'hora de desenvolupar el servei comunitari. El seu coneixement sobre les necessitats emergents i el mapa de recursos i entitats de la zona i la seva capacitat de crear una plataforma organitzativa estable els converteix en agents clau per al desenvolupament i la sostenibilitat del servei comunitari.

8.2. GUIÓ PER DESENVOLUPAR EL PROJECTE EN ELS CENTRES EDUCATIUS

CONDICIONS PER INICIAR UN PROJECTE DE SERVEI COMUNITARI

1. Reconeixement de l'equip directiu

Per aconseguir que les experiències de Servei Comunitari arrelin en la cultura del centre i evitar que siguin fets puntuals i dependents de la dedicació de la persona impulsora, cal el suport explícit i actiu dels diferents equips docents i de l'equip directiu.

2. Incorporació al Projecte educatiu del centre

Els accions de Servei Comunitari esdevenen un tret d'identitat pedagògica i han d'estar incorporats al Projecte educatiu del centre. A més, facilitarà la seva concreció la inclusió del projecte en la programació anual de centre, en la programació dels departaments i equips docents i a altres espais de planificació. A partir del moment en què les experiències de Servei Comunitari formin part del Projecte educatiu, serà possible informar les famílies d'aquesta opció educativa del centre.

3. Vinculació a un espai curricular

Els projectes de Servei Comunitari, com ja hem comentat en l'apartat 6, desenvolupen principalment la competència social i ciutadana i es poden ubicar en qualsevol matèria del currículum que la desenvolupi. Tanmateix poden formar part d'un projecte multidisciplinar que aplegui varies matèries i es treballi d'una manera transversal.

Cal preveure que les activitats d'aprenentatge es duguin a terme dins de l'horari escolar, mentre que les actuacions de servei es realitzin fora d'aquest horari.

4. Espais de programació i coordinació

Comptar amb espais i temps de programació i coordinació és una de les condicions que es consideren importants per arrelar les experiències de Servei Comunitari i per lligar-les a la resta de propostes orientades al desenvolupament personal. Cal que el director del centre nomeni un referent del centre educatiu que coordini i lideri el

professorat implicat i que condueixi la programació i aplicació d'aquestes activitats.

Per fer-ho possible, sembla convenient institucionalitzar un espai i disposar d'un temps de trobada, programació, coordinació, impuls i avaluació.

5. Comptar amb la complicitat i suport dels agents de l'entorn implicat

El tipus de col·laboració que s'estableixi entre el centre i les entitats del territori per poder desenvolupar els projectes és un aspecte clau en la seva perdurabilitat i en les possibilitats d'oferir noves oportunitats.

**ORIENTACIONS ALS CENTRES EDUCATIUS PER A DESENVOLUPAR UN
PROJECTE DE SERVEI COMUNITARI**

ETAPES	DESCRIPCIÓ	
Preparació	1. Elaboració de l'esborrany	1.1. Definir el projecte. Els projectes de Servei Comunitari s'inicien a partir d'una idea que es veu possible desenvolupar com a proposta educativa. Sovint, uns projectes que ja fa el centre educatiu es poden transformar en un projecte de Servei Comunitari, fent èmfasi en el servei a la comunitat i la importància dels valors i les actituds pròpies de la competència social i ciutadana. Cal vincular el projecte a una matèria o matèries que desenvolupin aquesta competència. També es poden generar a partir d'una proposta que fa una entitat social o una xarxa educativa a partir de necessitats detectades a l'entorn. En tot cas, s'hauran de valorar les necessitats reals sobre les que es vulgui treballar i fer-les saber a l'entitat i als joves. Cal aconseguir que tots els participants sentin el projecte com a propi. 1.2. Analitzar l'estat del grup i de cada membre. Els docents reflexionen quina capacitat té el grup per emprendre un servei, quines oportunitats hi ha a l'entorn i quin profit en termes d'aprenentatge significatiu se'n podria treure. 1.3. Determinar un servei socialment necessari. L'alumnat participa en la detecció de les necessitats que donen sentit al servei. 1.4. Establir les activitats d'aprenentatge vinculades als aprenentatges curriculars vinculats al servei.
	2. Relació amb serveis i entitats	2.1. Identificar els serveis i les entitats amb les que es podria col·laborar. En la majoria de projectes de Servei Comunitari és necessari que la institució educativa es vinculi amb alguna entitat social que li faciliti entrar en contacte amb la realitat en la qual es desenvoluparà el servei i una part de l'aprenentatge. En aquest projecte experimental, el Departament d'Ensenyament oferirà als centres un mapa de possibles entitats col·laboradores. 2.2. Plantejar la demanda i arribar a un acord.

ETAPES	DESCRIPCIÓ	
	3. Planificació del projecte	3.1. Definir els objectius d'aprenentatge i de servei. 3.2. Definir les activitats d'aprenentatge vinculades al Servei 3.3. Definir la temporalització A l'hora de planificar és important fer participi a l'alumnat. Encara que es parteixi d'una definició prèvia de les característiques del projecte, cal deixar-hi prou espai lliure per poder-hi incorporar les seves propostes, personalitzant el projecte i afavorint la implicació de tothom.
Realització	4. Fase Prèvia o de preparació	4.1. Partir dels interessos de l'alumnat 4.2. Analitzar experiències anteriors d'altres grups de nois i noies més grans 4.3. Donar a conèixer el testimoni directe de persones externes al centre educatiu 4.4. Recull de notícies d'actualitat amb càrrega social 4.5. Contextualització de la situació o problema sobre el que volem actuar (a nivell internacional, nacional i local) 4.6. Anàlisi crítica (per part de l'alumnat) 4.7. Proposta de servei (nom i descripció) 4.8. Previsió dels resultats de servei que es plantegen assolir 4.9. Formació per a la realització del servei. 4.10. Planificació per a la realització del servei.
	5. Fase durant la realització del Servei	5.1. El treball sobre el terreny: assistència, constància,... 5.2. Seguiment individualitzat. 5.4. Reflexionar sobre els aprenentatges de l'execució.
	6. Fase després la realització del Servei	6.1 Els aprenentatges que s'han assolit de la competència social i ciutadana i d'altres 6.2. El desenvolupament del servei. aconseguits 6.3. Anàlisi crítica i proposta de millora del servei Aquesta etapa ha de recolzar-se en els espais de reflexió que s'hauran incorporat en les etapes anteriors i ha de constituir un autèntic balanç de l'experiència en les dues dimensions: la d'aprenentatge i la de servei.
Avaluació	7. Avaluació multifocal	7.1 Impacte sobre l'alumnat 7.2 Impacte sobre el centre educatiu 7.3 Impacte en l'entorn

8.3. RELACIÓ AMB L'ENTORN

El servei comunitari ha de donar respostes a les necessitats d'un territori. Perquè aquestes necessitats siguin reals i sentides de forma comunitària, és important que la detecció es dugui a terme mitjançant un treball interdisciplinari entre els diferents agents educatius de la zona. En aquest sentit, la implicació de les administracions locals com a màximes coneixedores d'un territori pot resultar especialment beneficiosa.

En el cas que els centres formin part dels Plans educatius d'entorn, el Servei Comunitari hauria de donar resposta a les necessitats detectades pel Pla i desenvolupar-se en el marc d'un grup de treball interdisciplinari organitzat amb aquesta finalitat.

El servei comunitari requereix un treball en xarxa entre centres educatius i entitats de l'entorn, tot sumant els seus esforços i cercant una continuïtat i coherència educativa entre les seves accions que els permeti donar resposta als reptes educatius.

El treball en xarxa dels centres educatius amb altres entitats de l'entorn permet:

- Aprofitar el potencial i recursos existents en els territoris
- Enfortir la xarxa educativa
- Potenciar projectes educatius comunitaris
- Donar continuïtat i coherència a les actuacions dels diferents agents educatius d'un territori
- Promoure el treball i aprenentatge en xarxa
- Posar l'alumnat en contacte amb models positius de persones compromeses
- Millorar l'arrelament de l'alumnat al territori
- Promoure l'associacionisme entre els joves
- Facilitar espais de convivència i relació
- Afavorir l'aprenentatge cognitiu i l'èxit educatiu a través de la reflexió sobre la pràctica
- Millorar la imatge institucional del centre educatiu

ORIENTACIONS PER DUR A TERME UN PROJECTE DE SERVEI COMUNITARI DES DE L'ENTORN:

1. Informació, sensibilització i motivació:

- 1.1. Crear un grup de treball o una comissió inicial per tal d'identificar quin és l'espai idoni des d'on impulsar el servei comunitari entre la xarxa d'agents educatius i entitats del territori.
- 1.2. Detectar el nivell de sensibilitat, coneixement, formació i aplicació d'*aprenentatge servei* que existeix entre les entitats i els agents més implicats. En aquest sentit, és útil començar a fer un inventari de pràctiques existents d'*aprenentatge servei* al territori i incloure les que no consten com a tal, però s'hi apropen molt.
- 1.3. Identificar, a partir de la diagnosi de necessitats de l'entorn, quines pràctiques existents són susceptibles de generar o transformar-se en un projecte de Servei Comunitari.
- 1.4. Organitzar jornades de sensibilització bàsica (conferències, introduccions conceptuals i metodològiques breus amb presentació d'alguns exemples...)

La planificació d'aquestes accions es pot fer a dos nivells:

- Transversal: sessions conjuntes adreçades a un públic plural, de totes les entitats educatives, socials, culturals, etc. del territori. És el tipus de sensibilització idònia per començar a treballar des d'un enfocament comunitari.
- Focalitzada: sessions per a col·lectius específics, orientades a apropar la metodologia a sectors determinats: caps d'estudi, coordinadors pedagògics, professorat d'Educació per al desenvolupament personal i la ciutadania, professorat interessat, entitats culturals, entitats esportives, etc.

2. Concreció de propostes lligades a les necessitats comunitàries i previsió de la formació bàsica:

- 2.1. Fer les gestions oportunes per concretar els possibles partenariats i posar-los en contacte.
- 2.2. Concretar i organitzar les necessitats formatives. Aquestes sessions de formació poden ajudar a concretar els projectes i a apropar la metodologia d'*aprenentatge servei* al projecte que es vol realitzar. És molt important treballar partint del que ja s'està fent, del que ja existeix als centres i entitats.

3. Planificació dels projectes en base a les necessitats comunitàries:

Per poder dur a terme els projectes s'haurien de seguir els següents passos:

- Acord inicial de les entitats coresponsables
- Concreció de l'alumnat participant
- Concreció de l'àrea o àrees curriculars des d'on es treballarà, i concreció d'objectius i activitats
- Definició dels objectius: aprenentatges i serveis que es volen aconseguir
- Descripció d'indicadors d'avaluació
- Concreció dels destinataris del servei
- Concreció del calendari i horari per a la realització del servei
- Previsió d'aspectes funcionals, legals i organitzatius a resoldre
- Disseny d'accions per fer partícips de la detecció de problemes i necessitats als participants directament implicats en el projecte
- Disseny del projecte complet
- Incorporació al Projecte de centre i al Pla anual (aprovació pel Consell escolar)

4. Valoració, sostenibilitat i promoció de nous projectes

- 4.1. Valorar els projectes existents a partir dels indicadors d'avaluació i proposar propostes de millora (comissió o grup de treball)
- 4.2. Recollir un banc de bones pràctiques per fer difusió
- 4.3. Analitzar la necessitat de mantenir formació i assessoraments

5. Difusió, informació, promoció i retroalimentació dels projectes en curs

- 5.1. Difondre a la comunitat i als mitjans de comunicació: és important difondre les experiències personals dels protagonistes i destacar l'aspecte recíproc de l'experiència. La comunicació de les experiències viscudes pels propis joves aporta nous models per a l'imaginari col·lectiu.
- 5.2. Reconèixer públicament la tasca realitzada: el reconeixement es pot fer implícit, però també explícit, en un acte específic per a tots els participants, diploma, etc.

9. INDICADORS D'AVALUACIÓ

Respecte a l'alumnat:

Objectius	Indicadors
Desenvolupar la competència social i ciutadana, afavorint una actitud crítica i compromesa davant la societat, per tal d'esdevenir membres actius en una societat catalana democràtica i participativa.	Grau d'assoliment de la competència social i ciutadana: • Grau de comprensió de la realitat social • Grau d'argumentació crítica davant el fets analitzats. • Grau de coneixement dels valors democràtics. • Capacitat per reconstruir el propi sistema de valors, en un marc de valors comuns i respecte a la diferència. • Grau de capacitat creativa per aportar solucions als reptes analitzats (abans i després del servei) • Grau de capacitat de diàleg i assertivitat. • Grau d'empatia. • Grau de responsabilitat en el desenvolupament del servei. • Grau de compromís i esforç per millorar l'entorn.
Donar a conèixer a l'alumnat associacions, entitats i persones compromeses en la millora de la societat	• Relació dels canals i espais de difusió. • Grau de coneixement de la xarxa associativa de l'entorn.
Desenvolupar habilitats relacionades amb el disseny i realització de projectes i amb el treball d'equip.	• Grau d'implicació de l'alumnat en el disseny, planificació i gestió del projecte. • Grau d'assoliment dels continguts formatius relacionats amb la realització del Servei. • Grau d'habilitat per treballar en equip. • Qualitat del servei de l'alumne.

Respecte al centre educatiu:

Objectius	Indicadors (Per incloure a la memòria anual de centre)
Promoure la participació de tot l'alumnat en accions de servei a la comunitat com eina per desenvolupar la competència social i ciutadana, en el marc del currículum obligatori	• Nombre i relació de projectes de Servei comunitari. • Nombre d'alumnat participant • Curs on s'han aplicat els projectes • Àmbit dels projectes • Matèries que desenvolupen els projectes de Servei comunitari (per a cada projecte que realitzi el centre): • Nombre de matèries • Relació de matèries • Existència d'un document del compromís entre els centres educatius i les entitats implicades. • Inclusió al Projecte educatiu de centre del servei comunitari com un instrument per desenvolupar la competència social i ciutadana. • Concreció de les actuacions en la programació general anual de centre. • Inclusió dels objectius i els continguts en la programació de les matèries on està ubicat el servei comunitari. • Inclusió de la valoració del servei comunitari en la qualificació de la matèria o matèries corresponents. • Relació d'accions de visibilitat i difusió del projecte.
Donar a conèixer a l'alumnat i les seves famílies la xarxa associativa i les entitats de l'entorn, per tal de promoure la participació dels joves	• Relació d'actuacions destinades a les famílies per donar a conèixer el projecte. • Relació d'entitats i canals de difusió

Respecte a l'entorn:

Objectius	Indicadors (Per incloure a la memòria anual de centre)
Promoure el treball en xarxa entre els diferents agents educatius de l'entorn.	• Xarxa de relacions (entitats col·laboradores, centres educatius, serveis educatius...) • Relació d'espais de coordinació entre els agents implicats
Donar una resposta educativa a les necessitats emergents de l'entorn escolar.	• Adequació del projecte a les necessitats reals de l'entorn (en el cas de centres d'un PEE, alineació amb les necessitats detectades pel PEE)

	• Relació de necessitats
Augmentar la participació en el teixit associatiu i les entitats de caire social per fomentar el compromís amb la construcció d'una societat més justa, cohesionada i arrelada al territori.	• Nombre d'alumnat que continua vinculat amb les entitats un cop finalitzat el projecte. • Taxa de participació de l'alumnat en associacions socials, educatives, de lleure de l'entorn.

ANNEX 1.SERVEI COMUNITARI:EXEMPLE DE PROGRAMACIÓ

TÍTOL DE L PROJECTE Treballem els drets humans amb les entitats del barri		ÀMBIT/MATÈRIA ¹ <i>Educació per al desenvolupament personal i la ciutadania</i>	NIVELL EDUCATIU/EDAT ALUMNAT: 3r ESO
CENTRE EDUCATIU Programació basada en el projecte de l'Institut XXX		DADES DEL CENTRE	CURS:
PROFESSORAT RESPONSABLE:	TEMPORITZACIÓ: 20 hores	CALENDARI:	ENTITATS QUE HI PARTICIPEN :
Aquesta activitat de Servei comunitari té com objectius d'aprenentatge el coneixement teòric de la Carta de Drets Humans, l'apropament a les entitats de l'entorn que treballen en aquest àmbit , la prestació d'un servei en una d'aquestes entitats i la difusió als centres de Primària de la zona de les activitats dutes a terme. Això suposa l'anàlisi i síntesi de tota la informació recollida, la prestació d'un servei i el disseny d'una campanya de sensibilització que promogui els valors de la implicació social. Les activitats s'enregistren en vídeo per a poder fer una autoavaluació individual i grupal i formular objectius de millora.			

OBJECTIUS PROPIS DEL PROJECTE	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	OBJECTIUS DE L'ÀREA D'EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I LA CIUTADANIA	CONTINGUTS PROPIS DEL PROJECTE	CONTINGUTS RELACIONATS D'ALTRES MATÈRIES	CRITERIS D'AVUACIÓ
1.Fer una recerca sobre els Drets Humans i de l'Infant fent ús de diferents fonts d'informació.	3. Tractament de la informació i competència digital 5. Aprendre a aprendre 8. Social i ciutadania	Conèixer i assumir els drets i deures derivats de l'Estatut de Catalunya, la Constitució espanyola i les declaracions de drets humans d'àmbit universal. Reconèixer aquests drets com a referències ètiques de conducta i com a conquestes històriques inacabades. Reflexionar i relacionar dins un context les causes i les conseqüències de les desigualtats econòmiques i socials i dels conflictes socials.	Coneixement de la Declaració Universal dels Drets Humans i d'altres documents de caràcter fonamental i universal Identificació de valors i adquisició d'un vocabulari bàsic Distinció i relació entre els drets individuals i els drets col·lectius Anàlisi de les causes i conseqüències dels conflictes a nivell mundial, reconeixent el paper dels organismes internacionals. Coneixement dels organismes internacionals competents en drets humans	Ciències Socials Ús de diferents fonts d'informació, especialment amb suport TIC, per contextualitzar els conceptes generals a fets de l'entorn proper, comunicant de forma argumentada els resultats de la recerca. Llengua Cerca d'informació i hàbits de consulta per comprendre i ampliar els continguts dels missatges, utilitzant estratègies prèvies a la cerca i amb el recurs de fonts diverses. Representació mitjançant esquemes, diagrames i mapes conceptuals de la interrelació de les idees i els seus matisos. Síntesi dels arguments i resultats d'una conversa, col·loqui, entrevista o debat. Ús d'estratègies i tècniques de	Conèixer els principis bàsics de la Declaració Universal de drets humans i identificar situacions de violació d'aquests drets Identificar situacions de desigualtat d'oportunitats Utilitzar de forma rigorosa diferents fonts d'informació per documentar-se sobre alguns dels problemes i reptes de la societat actual.

OBJECTIUS PROPIS DEL PROJECTE	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	OBJECTIUS DE L'ÀREA D'EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I LA CIUTADANIA	CONTINGUTS PROPIS DEL PROJECTE	CONTINGUTS RELACIONATS D'ALTRES MATÈRIES	CRITERIS D'AVUACIÓ
			i dels llocs web d'aquestes organitzacions Recerca de situacions a nivell històric i local d'incompliment d'aquests deures Interpretació crítica de la realitat a través dels mitjans de comunicació, inclòs el llenguatge publicitari, per tal de desenvolupar capacitats d'elecció responsables	processament de la informació	
2. Conèixer els serveis de les administracions públiques i les entitats de la població o del barri compromeses amb els drets humans.	1. Comunicativa lingüística 5. Aprendre a aprendre 8. Social i ciutadania	Identificar els mecanismes de funcionament de les societats democràtiques i el paper de les administracions en la garantia dels serveis públics.	Elaboració del mapa dels serveis públics de l'entorn Valoració de les administracions (local, autonòmica, estatal, europea) en la prestació dels serveis públics Elaboració del mapa d'entitats	Ciències Socials Identificació dels principis i institucions dels règims democràtics i valoració de la participació ciutadana en les institucions públiques. Distinció entre sistemes democràtics i autoritaris. Llengua Participació en activitats de relació social i comunicació amb	Reconèixer els principals serveis públics de les diferents administracions al barri o a la població. Reconèixer les entitats que tenen la seu en el barri o la població, el seu àmbit d'actuació i els serveis que presten.

OBJECTIUS PROPIS DEL PROJECTE	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	OBJECTIUS DE L'ÀREA D'EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I LA CIUTADANIA	CONTINGUTS PROPIS DEL PROJECTE	CONTINGUTS RELACIONATS D'ALTRES MATÈRIES	CRITERIS D'AVUACIÓ
			Coneixement dels àmbits d'actuació i de les accions solidàries i de servei que porten a terme	altres comunitats escolars, amb l'entorn immediat al centre i amb la societat en general.	
3. Desenvolupar una reflexió crítica a partir de l'especificitat del territori en relació a les injustícies i desequilibris de la nostra societat.	3. Tractament de la informació i competència digital 5. Aprendre a aprendre 6. Autonomia i iniciativa personal. 8. Social i ciutadania	Desenvolupar la capacitat crítica i la iniciativa personal, assumint responsabilitats i actuant amb autonomia en la vida quotidiana i en les relacions de grup, tot aplicant les normes de convivència. Reconèixer la diversitat social i cultural com a enriquidora de la convivència, mostrant respecte per cultures diferents a la pròpia i valorant els costums i estils de vida propis com a signe d'identitat i formes de cohesió social.	Identificació en l'àmbit local de les normes de participació en les decisions col·lectives i en la gestió de conflictes Valoració sobre l'aplicació del diàleg i la mediació Coneixement de situacions a nivell històric i local d'incompliment dels drets humans i anàlisi crítica de la situació Anàlisi de les fortaleeses i debilitats del barri en el compromís per a garantir la igualtat d'oportunitats.	Ciències Socials Reconeixement dels drets individuals i col·lectius. Identificació i rebuig de les situacions de desigualtat, injustícia i discriminació que afecten persones i col·lectius en el món actual. Llengua Valoració de la interacció i el diàleg com a eina per a prendre consciència dels sentiments propis i aliens i per a la regulació de la conducta.	Identificar els factors de discriminació envers persones per motius d'origen, gènere, creences, ideologia i orientació afectivosexual en les societats actuals. Identificar les causes de la desigual distribució de la riquesa, dels conflictes convivencials i dels enfrontaments bèl·lics. Contrastar punts de vista i considerar alternatives per elaborar una opinió crítica pròpia.

OBJECTIUS PROPIS DEL PROJECTE	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	OBJECTIUS DE L'ÀREA D'EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I LA CIUTADANIA	CONTINGUTS PROPIS DEL PROJECTE	CONTINGUTS RELACIONATS D'ALTRES MATÈRIES	CRITERIS D'AVUACIÓ
4. Desenvolupar una actitud de disponibilitat, de servei a la comunitat i un compromís personal per a millorar l'entorn	6. Autonomia i iniciativa personal. 8. Social i ciutadania	Prendre consciència de la pertinença als diferents àmbits de ciutadania propis (local, autonòmic, estatal, europeu i global) i de la necessitat de contribuir al seu desenvolupament i la seva millora. Desenvolupar la iniciativa personal, participant democràticament i responsable dins i fora del centre, com a eina per aprendre a assumir els deures ciutadans i compromisos socials	Coneixement dels objectius i de les condicions de desenvolupament del servei d'una entitat social Participació i implicació en activitats i accions de l'entitat Reflexió sobre el valor afegit d'implicar-se personalment, assumint responsabilitats i treballant de forma cooperativa, prestant un servei a l'entitat	Ciències socials Valoració de la participació ciutadana en les institucions públiques Reflexió i debat sobre els reptes de la societat multicultural en relació a la convivència i la cohesió social, fonamentant les opinions pròpies i respectant les dels altres	Identificar els valors cívics de la societat democràtica en situacions de convivència de l'entorn immediat. Desenvolupar de forma eficaç el servei: respecte per l'horari acordat amb l'entitat, desenvolupament amb responsabilitat de les tasques encomanades i capacitat de d'iniciativa. Analitzar el valor de la implicació personal
5. Millorar les habilitats personals, comunicatives i relacionals	1. Comunicativa lingüística i audiovisual 3. Tractament de la informació i competència	Aprendre a pensar i a comunicar els sentiments, emocions i les opinions tot exercitant les habilitats assertives, des del	Desenvolupament dels continguts d'elaboració d'una campanya de sensibilització Coneixement de les eines per a fer una difusió mediàtica a l'entorn (centres	Llengua Producció de textos orals, escrits i audiovisuals i amb intencions comunicatives diverses	Desenvolupar habilitats comunicatives . Cura en l'expressió oral (claredat, entonació, utilització adient de recursos no verbals i coherència del discurs) . Bona presentació dels materials

OBJECTIUS PROPIS DEL PROJECTE	COMPETÈNCIES BÀSIQUES	OBJECTIUS DE L'ÀREA D'EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT PERSONAL I LA CIUTADANIA	CONTINGUTS PROPIS DEL PROJECTE	CONTINGUTS RELACIONATS D'ALTRES MATÈRIES	CRITERIS D'AVUACIÓ
	digital 5. Aprendre a aprendre 6. Autonomia i iniciativa personal 8. Social i ciutadania	respecte per les diferències amb els altres. Desenvolupar la capacitat d'escolta i d'exposició argumentada de les pròpies opinions i respecte per les dels altres.	de Primària, mitjans locals, ...) dels continguts de l'activitat d'aprenentatge servei	Coneixement i aplicació dels diferents registres lingüístics en relació amb els diferents àmbits d'ús. Interès per la bona presentació dels textos orals, respectant les normes gramaticals, ortogràfiques i tipogràfiques i dels elements icònics utilitzats, i amb l'ús dels elements icònics que complementin i donin suport a la informació verbal. Tecnologia Exposició oral de treballs individuals i de grup, utilitzant l'ordinador com a mitjà de comunicació en un espai real o virtual.	escrits . Utilització de suports audiovisuals i informàtics adients per a complementar la informació . Habilitat per analitzar i sintetitzar la informació Desenvolupar competències socials: . Habilitat per treballar en equip i prendre decisions . Reconeixement dels valors de l'entorn . Comprensió crítica de les qüestions socials . Exercici de la ciutadania i participació en la comunitat

ACTIVITATS D' APRENTATGE	• Anàlisi i síntesi argumentades de la Carta de Drets Humans ▪ Consulta de llocs web de diferents organitzacions ONU, UNESCO, Amnistia Internacional, ONGs.. ▪ Recerca de situacions a nivell històric i local d'incompliment d'aquests deures ▪ Elaboració d'un mapa dels serveis i les entitats que operen al barri i classificar-les per àmbits d'actuació ▪ Anàlisi i reflexió sobre el grau de respecte als drets humans en el barri a nivell individual i grupal ▪ Reflexió sobre els àmbits en els quals actuen les entitats del barri i el seu impacte sobre la vida quotidiana dels veïns i veïnes ▪ Assistència a les xerrades informatives dels membres de les diferents entitats: la pluralitat com a riquesa ▪ Visita activa a les àrees dels serveis públics dels Ajuntaments ▪ Confecció d'eines i instruments de mesura (enquestes, qüestionaris...) ▪ Elaboració d'una eina de difusió en diferents registres ▪ Aprenentatge derivat del servei realitzat
ACTIVITATS DE SERVEI	▪ Prestació de l'activitat de servei comunitari a la seu d'una entitat ▪ Preparació de la campanya d'informació: confecció de murals, presentacions i un lloc virtual per a difondre el coneixement après i l'experiència viscuda ▪ Elaboració d'una campanya de sensibilització amb ressò mediàtic ▪ Jornades de sensibilització als centres de Primària ▪ Enregistrament de les activitats de difusió ▪ Elaboració d'una memòria

AVALUACIÓ

- Avaluació grupal: dinàmica grupal, idoneïtat de l'entitat, capacitat de coordinació , impacte del servei i millora de les conductes prosocials,
- Autoavaluació: reflexió sobre el procés, la implicació personal, la integració de nous aprenentatges, vinculació i pertinença al territori. Consciència dels problemes i grau de compromís cívic.
- Avaluació del treball en xarxa amb les entitats: visibilitat, interrelació...
- Formulació de propostes de millora

ANNEX 2 EXPERIÈNCIES ALS CENTRES DE CATALUNYA

A continuació es detallen diferents activitats endegades als territoris que poden servir com a exemple per a projectes de Servei Comunitari.

- 1. Acompanyament i suport a l'escolarització.** Projectes de suport i acompanyament a l'escolarització i la formació. Coneixement de l'entorn i reforç escolar, classes de català per a nouvinguts, motivació per a l'estudi, classes d'adults...
- 2. Suport a necessitats bàsiques.** Projectes d'ajuda directa a persones que poden necessitar-la: col·lectius en risc d'exclusió, persones immigrades, persones amb discapacitats físiques o psíquiques...
- 3. Intercanvi generacional.** Projectes que pretenen apropar col·lectius de diferents edats amb l'objectiu de facilitar el coneixement mutu i l'intercanvi de coneixements, sabers i habilitats.
- 4. Medi ambient.** Projectes orientats a la cura, conservació i educació mediambiental. Reciclatge de materials, auditories ambientals, neteja i conservació del patrimoni natural i urbà, estalvi energètic, cura de la fauna del territori...
- 5. Participació ciutadana.** Projectes per estimular la participació en el barri o l'entorn immediat amb l'objectiu d'afavorir el compromís cívic i la millora de la qualitat de vida dels seus habitants, a través dels mitjans de comunicació, activitats culturals, processos participatius...
- 6. Patrimoni cultural.** Projectes de conservació i restauració del patrimoni cultural i per la recuperació i difusió de les tradicions culturals.
- 7. Projectes de solidaritat i cooperació.** Projectes per a la sensibilització i defensa dels Drets Humans, causes solidàries i humanitàries d'abast ampli i a nivell internacional.

8. Preservació i manteniment del medi urbà. Projectes de conservació i restauració del medi i mobiliari urbà.

9. Lleure . Projectes realitzats conjuntament amb les entitats d'educació en el lleure.